

O Biserică a tuturor și pentru toți*

Introducere

Autorul *Epistolei către Efeseni* a accentuat faptul că Hristos a venit pentru a surpa zidurile (cf. *Ef.* 2, 14). De câte ori ne gândim la modurile în care am putea să rezolvăm problemele legate de handicap¹, am face bine să ne amintim de zidurile pe care noi înșine le-am ridicat. Toate aceste ziduri sunt înălțate de noi oamenii, cu toate că acestea contravin slujirii reconciliatoare a lui Hristos; ziduri care îi izolează pe oameni înăuntru sau în afară; ziduri care îi împiedică pe oameni să se întâlnească și să comunice. Înainte, persoanele cu dizabilități erau ținute în spatele zidurilor, în instituții. Acum toți suntem o parte a societății. S-a estimat că există în jur de 600 de milioane de persoane cu dizabilități. Cu toate acestea, mulți oameni, mai ales persoanele cu dizabilități, încă se simt izolați. Există în continuare ziduri ale rușinii; ziduri ale prejudecăților; ziduri ale urii; ziduri ale competițiilor; ziduri ale fricii; ziduri ale ignoranței; ziduri ale prejudecăților teologice și ale neînțelegerilor culturale. Biserica este chemată să fie o comunitate inclusivă – care să dărâme zidurile. Această declarație provizorie este o invitație spre a face ca acest fapt să devină din ce în ce mai real. *A fost scrisă de persoane cu handicap, de părinți și de alte persoane care au experiența coabitării cu ele în diverse moduri.*

Din perspectivă istorică, handicapul a fost văzut ca pierdere, ca ceva ce ilustrează tragedia umană. Istorisirile din Evangheliile despre modul cum Iisus a vindecat oameni având diferite boli sau dizabilități, sunt interpretate tradițional ca acte de eliberare, relatări despre cum oamenii primesc șansa de a duce o viață mai bună. Încă de atunci, Bisericile s-au străduit adesea să găsească cele mai bune mijloace de a exercita o slujire adecvată pentru persoanele cu dizabilități, îndreptată spre ele și împreună cu ele.

Mișcarea ecumenică s-a simțit nevoită să abordeze această problematică. După cea de-a patra Adunare generală a Consiliului Ecumenic al Bisericilor din 1968, tema „*Unirea Bisericii și înnoirea umanității*” a devenit un mijloc de a aborda probleme legate de Biserică și societate. În timpul Adunării și după aceea, s-a intensificat încercarea de a considera Biserica a fi o comunitate mai inclusivă. O preocupare de a aborda includerea persoanelor cu handicap în Biserică s-a datorat Comisiei Credință și

* Acest document a fost prezentat Comitetului Central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor în luna august 2003, care, la rândul său, l-a recomandat bisericilor și tuturor organismelor creștine pentru studiu, feedback și decizii. A fost publicat apoi în : *International Review of Mission*, iulie 2004, pp.505-525. Documentul reprezintă un unicat. Credem că orice comentariu este superfluu. Este regretabil că bisericile n-au fost pro-active, că multe reglementări legale privind îmbunătățirea stării persoanelor cu dizabilități sunt rodul societății civile. Știm prea bine că Domnul nostru Iisus Hristos S-a solidarizat cu omul la limita subzistenței sale, că a venit în lume în cele mai precare condiții imaginabile - Maica Sa nu a avut un loc pentru a naște - , apoi a plecat în Egipt nu pentru că cineva ar fi putut atenta la viața Sa fără să-i fie “*dat de sus*” (*Ioan*, 19,11), ci pentru că S-a solidarizat cu toți cei care sunt forțați să-și părăsească patria. Se solidarizează cu suferința umană, purtându-ne durerile noastre, moare apoi, pentru ca să zdrobească cu moartea Sa nedatorată, moartea. Dacă nu-i vedem printre *frații Săi foarte mici* cu care El Se identifică (*Matei*,25) și pe cei care au suferințe fizice sau psihice permanente, dacă nu-i primim în biserică, dacă nu-i considerăm parte integrantă a trupului eclesial, prezența Capului este pusă sub semnul înrebării, și prin urmare slujirea Bisericii își poate pierde mult din relevanță (*n.tr.*)

¹ Potrivit *Dicționarului de neologisme*, cuvântul *handicap* este folosit în sport și înseamnă avantaj pe care îl primesc concurenții mai slabi într-o competiție pentru a avea șanse egale. Prin urmare cuvântul *handicap* nu are un sens peiorativ. Dimpotrivă, acesta sugerează grija pentru cel care este afectat într-un fel sau altul, dintr-un motiv s-au altul, dar care dorește să realizeze ceva, nu se lasă biruit de necez. Prin urmare am păstrat cuvântul *handicap*, și am redat cuvântul *disability* prin *handicap*; *disabled people (persons)* și *people (persons) with disability* prin *persoane cu handicap*; iar *people (persons) with disabilities* prin *persoane cu dizabilități*. S-a încercat această alternare, deoarece în limba română se folosesc curent aceste expresii. (*n.tr.*)

Constituție și a fost pusă în discuție la întâlnirea Comisiei de la Louvain din anul 1971. Prima încercare de a aborda situația persoanelor cu dizabilități a fost o examinare teologică a slujirii celor cu handicap în lumina compasiunii lui Hristos. În perioada care a urmat, grija pentru persoanele cu dizabilități s-a mutat de la reflecția teologică la chestiuni practice legate de includerea în Biserici și în comunitățile bisericești. Dar, adesea, această reflecție și acțiune în cadrul Bisericilor au însemnat tratarea „persoanelor cu handicap”, a „celor cu abilități diferite”, și a „persoanelor cu o dizabilitate” (toate aceste expresii au fost menite să exprime inclusivitatea și fiecare a înlocuit-o pe cealaltă) ca pe niște *obiecte* și nu ca pe subiectele reflecției. Apariția EDAN (*Ecumenical Disabilities Advocates Network*), fondată la Adunarea generală din 1998 a Consiliului Ecumenic al Bisericilor și asimilarea ei în cadrul echipei JPC (*Justice, Peace and the Integrity of the Creation*), a devenit un semn de speranță în procesul conștientizării Bisericilor și instituțiilor creștine, pentru că acum persoanele cu dizabilități sunt ele însele *subiectele* sau *înfăptuitorii* (actorii) reflecției sau acțiunii. EDAN funcționează în cele opt regiuni ale lumii și este folosită ca rețea (*network*) de întâlnire și ajutor, deoarece persoanele cu dizabilități caută să abordeze problemele și provocările specifice în propriile lor contexte.

În unele Biserici, s-a conștientizat tot mai mult faptul că persoanele cu dizabilități invită Biserica să scruteze din nou înțelegerea Evangheliei și natura Bisericii. Această conștientizare a fost evidentă într-o primă declarație din 1997 a Comitetului Central al CEB care a căutat să reflecteze teologic și să angajeze Bisericile în acțiune pentru a fi comunități mai inclusive. Această nouă declarație provizorie, elaborată cu participarea Comisiei Credință și Constituție, este astfel un stadiu al unei continue călătorii. Nu reprezintă o abordare exhaustivă, dar oferă indicii și incursiuni în temele teologice majore. Se speră ca declarația să ofere posibilitate Bisericilor să influențeze și, la rândul lor să fie influențate de problematica handicapului și să ajute Bisericile să abordeze includerea, participare activă și totală în viața duhovnicească și socială a Bisericii în particular și a societății în general, a persoanelor cu dizabilități.

Persoane cu dizabilități – puncte comune și diferențe

1. “*Handicapații*” au luptat din greu ca să fie recunoscuți ca „*persoane cu handicap*”. A meritat să lupte din două motive. În primul rând, de-a lungul istoriei, persoanele cu handicap au fost de-personalizate și au fost percepute ca o problemă de rezolvat. În al doilea rând, ele sunt adesea văzute ca un grup omogen, ale căror diferențe individuale nu trebuie să fie respectate. Secțiunea de față prezintă cine suntem noi, experiența noastră comună. Scopul acesteia este de a arăta că, la fel ca și alte grupuri ale societății, și noi suntem foarte diferiți și avem istorii diferite. Noi dorim, de asemenea, să studiem un posibil cadru pentru a ajuta persoanele cu handicap și Bisericile să găsească un punct de pornire comun de unde să înceapă acest studiu.

2. Probabil toți am simțit limitări – în felul în care ne mișcăm, în sentimente, gândire, percepție. Din cauza afecțiunilor noastre, am fost marginalizați de atitudinile, acțiunile sau barierele din societate. În multe societăți, persoanele cu handicap s-au organizat în grupuri puternice de *lobby* care luptă împotriva unor astfel de marginalizări și pentru drepturile celor cu handicap și independență, chiar față de cei din familie care au grijă de ei. Cu toate acestea, una dintre cele mai grele încercări pentru multe persoane care oferă îngrijire², este să mențină glasul celor fără de glas atunci când cei pe care îi îngrijesc

²În Marea Britanie, termenul “îngrijitori” (“*carers*”) se referă la persoanele care oferă îngrijire datorită unei cauze emoționale, pentru o recompensă simbolică, sau total gratuit. Există asociații naționale de îngrijitori care-și oferă reciproc sprijin și încurajare. Îngrijitorii profesioniști se disting printr-o varietate de denumiri. Situația din Marea Britanie poate fi diferită de cea din alte culturi unde se pot folosi expresii cum ar fi îngrijitori familiali etc.

au, adesea, disabilități multiple și grave, încât tăcerea lor este înțeleasă doar în profunzimea relației iubitoare și pline de grijă.

3. Societatea modernă a adus cu ea multe pericole care fac, în mod indubitabil, umanitatea responsabilă în mod colectiv de apariția rănilor cauzate de minele anti-persoană și abuzul de substanțe, însă cauza unor disabilități rămâne inexplicabilă.

4. Cele mai multe persoane cu handicap sunt dezavantajate economic și suferă anumite lipsuri în modul lor de viață sau în posibilitățile de angajare. Cei care au grijă de ele trebuie să facă sacrificii considerabile, fiind deosebit de solicitați în privința timpului și a resurselor, ceea ce le limitează posibilitatea de a urma alte activități și cariere. Cu toate acestea, a protesta împotriva privării economice a persoanelor cu handicap și a celor care îi îngrijesc, înseamnă, într-un context global, să se subestimeze prea ușor relativitatea sărăciei în diferite societăți și țări. Diferența dintre situația materială a unei persoane cu handicap din regiunea economică a Nordului, și o persoană fără handicap din cea a Sudului – prima poate avea o situație materială mai bună decât cea de a doua – n-ar trebui ignorată. Acești factori reprezintă liantul existențial și realitatea la care trebuie să facă față cele mai multe dintre persoanele cu disabilități și familiile lor astăzi.

5. Handicapul poate cauza nu doar privațiuni economice, ci și o sărăcire a relațiilor și a oportunităților. Persoanele cu disabilități devin adesea vulnerabile la tendințele sociale discriminatorii. O economie de piață încurajează avortul și acceptă să moară unii copii. În multe țări, avortul clinic al fătului cu anumite malformații sau a celor cu sindrom Down oferă un mesaj foarte negativ despre modul cum privește societatea handicapul. O astfel de economie de piață conduce mai departe la instituționalizare și la accesul redus la asistență medicală adecvată pentru majoritatea populației lumii. Persoanele cu handicap devin vulnerabile la soluții comerciale ieftine sau la grupuri religioase care pretind că oferă vindecări miraculoase în cadrul unei acceptări și prietenii superficiale.

6. Niciun grup social nu rămâne la fel, și persoanele cu handicap nu fac excepție de la regulă. Provenim dintr-o varietate de culturi, și de aceea suntem condiționați cultural la fel ca orice altă persoană. Am experimentat diferite moduri și nivele ale îngrijirii medicale și diferite atitudini sociale. Pe diferite căi am ajuns la o acceptare a disabilităților noastre. Unii dintre noi am avut handicapul încă de la naștere, fie congenital, fie prin trauma nașterii însăși, în timp ce alții au fost victime ale accidentelor sau disabilitățile s-au dezvoltat mai târziu în viață. Fiecare dintre noi s-a luptat să-și accepte handicapul și și-a dat seama că suntem ajutați sau împiedicați să ni-l acceptăm prin calitatea îngrijirii medicale sau prin educația pe care am primit-o, sau prin atitudinea oamenilor care au avut o influență asupra vieților noastre și asupra bunăstării noastre spirituale. Am fost ajutați de convențiile existente în diferite culturi ale handicapului cum ar fi unicitatea limbajului mimico-gestual sau o anumită înțelegere politică a statutului nostru de minoritate. Dorim să afirmăm că diferențele noastre sunt parte a bogăției persoanelor cu handicap priviți ca grup, și ne bucurăm de ele.

7. Acele persoane cu handicap care împărtășesc o credință creștină sunt unite prin conștiința iubirii lui Dumnezeu și a milei lui Hristos pentru persoanele bolnave și cu handicap, și găsesc putere în iubirea lui Hristos. Și totuși, multe dintre ele și-au dat seama că învățătura Bisericii despre acest adevăr a fost prea limitată, și și-au căutat propriile înțelegeri. Conștientizarea de către fiecare a speranței sale de viață și propria lor experiență a credinței le-a afectat modul în care își acceptă disabilitățile. Ele s-au bazat pe anumite instrumente teologice pentru a-și soluționa nevoia existențială de a explica taina și paradoxul dragostei și a suferinței, coexistând și oferind sens vieții lor.

8. Noi afirmăm că Dumnezeu iubește toate persoanele cu handicap și extinde asupra tuturor posibilitatea de a răspunde acestei iubiri. Noi credem că *fiecare* persoană cu handicap are șansa de a-și găsi pacea cu Dumnezeu.

9. *Facere* 32, 24-26: “Rămânând Iacov singur, s-a luptat Cineva cu dânsul până la revărsatul zorilor. Văzând însă că nu-l poate răpune, Acela S-a atins de încheietura coapsei lui și i-a vătămat lui Iacov încheietura coapsei, pe când se lupta cu el. Și apoi i-a zis: „Lasă-mă să plec, că s-au ivit zorile!” Iacov I-a răspuns: „Nu Te las până nu mă vei binecuvânta”.

10. În lupta noastră cu Dumnezeu, ca persoane cu handicap, ne punem toți aceleași întrebări fundamentale, dar investigația teologică implicată poate fi complexă. De ce eu sau cel pe care-l iubesc? Există un scop pentru care am handicapul acesta? Răspunsurile la aceste întrebări pot fi influențate de întinderea probabilă a handicapului în timp, sau de timpul și împrejurările în care a apărut. Acceptarea sau nu a consecințelor handicapului este influențată de cunoașterea speranței de viață și a calității vieții.

11. Ne-am luptat cu Dumnezeu în plan intelectual și fizic pentru a dobândi această pace, și în timp ce unii dintre noi au fost privilegiați să scrie în calitate de intelectuali despre aceasta, alții și-au arătat darul interior prin dragostea și afecțiunea față de cei care îi îngrijesc atât de bine. Dacă foarte multe persoane cu handicap au putut să se împace cu Dumnezeu, Biserica trebuie să găsească și ea modalități prin care să accepte darurile pe care le avem de oferit. Nu este cazul să se facă un compromis, ci este vorba despre o acceptare totală.

Probleme hermeneutice

12. Cum putem interpreta din perspectivă teologică faptul că unii oameni trăiesc cu disabilități? Ce ne spune lucrul acesta despre viața umană în lumea lui Dumnezeu? Filosofia și teologia secolului al XX-lea ne-au învățat că suntem niște ființe istorice și interpretările noastre sunt întotdeauna făcute din interiorul istoriei. Interpretările pe care le facem realității sunt limitate pentru că noi suntem ființe limitate. Dacă vrem să dezvoltăm o interpretare teologică a existenței disabilităților umane, trebuie să recunoaștem că istoria s-a schimbat, și că va schimba felul în care o interpretăm. Iar prin istorie putem înțelege viața unui individ, sau continua evoluție a percepțiilor comunității în care trăiesc persoanele cu disabilități.

13. Așa cum s-a mai spus *supra*, handicapul a fost interpretat în istorie ca fiind o pierdere, un exemplu al tragediilor pe care le poate trăi un om. Relatările din Evangheliile despre cum Iisus vindecă persoane având diferite boli și disabilități sunt interpretate, în mod tradițional, ca ilustrând cum ființele umane sunt eliberate și înzestrate cu putere pentru a duce o viață mai bună.

14. În această interpretare, persoanele cu disabilități sunt văzute ca fiind neputincioase și având nevoie de îngrijire. Rezultă de aici că sunt văzute ca obiecte ale carității, ca cei care primesc ceea ce alții dau. Astfel, persoanele cu disabilități nu pot întâlni alte persoane în biserici în condiții de egalitate. Sunt privite ca și cum n-ar fi pe deplin oameni.

15. Biserica a justificat această părere din diferite perspective teologice. De exemplu, handicapul a fost interpretat ca o pedeapsă pentru păcate, comise fie de persoanele cu disabilități, fie de rudele lor aparținând generațiilor anterioare. De asemenea, handicapul a fost înțeles ca un semn al lipsei de credință, care ar face imposibilă tămăduirea minunată săvârșită de Dumnezeu. Sau ca un semn al activității demonice, iar în cazul acesta exorcizarea este necesară pentru a înlătura handicapul. Astfel de interpretări au condus la oprimarea persoanelor cu handicap în Biserici. În acest sens, atitudinea Bisericilor a reflectat atitudinea din societăți ca întreg. Structurile opresive din societăți și Biserici s-au întărit reciproc.

16. Când au apărut noi modalități de înțelegere a handicapului în societate, au apărut și noi modalități teologice de a înțelege această problemă în Biserici și în mișcarea ecumenică. Dar Bisericile nu și-au asumat un rol conducător în această privință. Chiar dacă în Biblie se poate afla inspirație pentru o asemenea abordare, Bisericile nu au fost o voce profetică împotriva opresiunii. Mai degrabă, Bisericile

au urmat în general curente din societate, adesea cu o evidentă șovăială. Structurile conservatoare din Biserici, legate adesea chiar de instituțiile de caritate ale Bisericilor, au susținut vechile modalități de interpretare a handicapului. Ideile teologice, precum aceea care face legătură între handicap și pedeapsa dumnezeiască pentru păcate, sunt evidente în orice parte a lumii, și persoanele cu handicap au fost supuse unei „consilieri pastorale” pentru a înțelege presupusele cauze ale „pedepsei” lor.

17. Când apar în societate noi înțelegeri ale disabilităților, interpretările teologice tradiționale sunt puse sub semnul întrebării. În unele Biserici, aceasta a dus la o conștientizare a faptului că persoanele cu handicap nu sunt percepute în condiții de egalitate. În multe Biserici, modalitățile tradiționale de a trata persoanele cu disabilități au fost văzute ca opresive și discriminatorii, și acțiunile îndreptate către acestea s-au mutat dinspre „caritate”, înspre recunoașterea drepturilor lor umane. Schimbarea atitudinilor a dus la noi întrebări și interpretări. Încet încet s-a realizat faptul că persoanele cu handicap prin experiența lor pot îmbogăți înseși Bisericile. În căutarea unității și includerii, unii și-au dat seama că persoanele cu handicap trebuie incluse în viața și mărturia Bisericilor. Acest lucru a fost legat, adesea, de limbajul despre *slăbiciune* existent în Noul Testament, mai ales în cele două Epistole către Corinteni.

18. Dar chiar și această perspectivă a fost pusă sub semnul întrebării. Chiar este handicapul ceva ce arată *slăbiciunea* în viața umană? Nu este aceasta în sine o interpretare opresivă și limitată? N-ar trebui să facem un pas nou, mai radical? Chiar este handicapul ceva ce limitează? Este adecvat limbajul handicapului ca „pierdere”, în pofida faptului că a fost un stagiul al traseului parcurs chiar de persoanele cu handicap? Nu ar fi mai potrivit un limbaj al pluralității? A trăi cu un handicap înseamnă a trăi cu *alte* abilități și limitări pe care alții nu le au? Toate ființele umane trăiesc având limitări. Nu este handicapul ceva ce a îngăduit Dumnezeu pentru a construi o lume a pluralității, o lume mai bogată? Nu este oare handicapul mai degrabă un dar de la Dumnezeu, decât condiția limitării cu care unele persoane trebuie să trăiască?

19. Asemenea întrebări trebuie să fie luate în considerare foarte serios când se caută o nouă înțelegere teologică a handicapului. Această declarație provizorie este un proces în derulare. Nu o să ajungem niciodată la punctul în care să găsim „înțelegerea” teologică. Trebuie să recunoaștem faptul că mâine vom avea perspective teologice diferite de cele pe care le avem astăzi. Principalul scop al unei declarații provizorii nu este acela de a impune o anumită înțelegere a handicapului, ci de a ne ajuta să ne angajăm într-o conversație continuă. Procesul în sine este important. El poate fi eliberator atât pentru Biserici, cât și pentru persoanele cu handicap.

20. Handicapul este o condiție umană și, prin urmare, este ambiguu. A fi om înseamnă a trăi o viață care este marcată atât de binele dat de Dumnezeu la creație, cât și de fragmentarea care este o parte a vieții omenești. Având disabilități experimentăm ambele aspecte ale vieții omenești. A interpreta handicapul dintr-una din aceste perspective, înseamnă a nega ambiguitatea vieții și a crea o sciziune ontologică artificială în centrul înțelegerii pe care o avem despre handicap.

21. Trebuie să lăsăm interpretările diferite sau în opoziție să coexiste, să se pună sub semnul întrebării și să se corecteze reciproc. Nu ar trebui să încercăm să creăm o sinteză care ar risipi conflictul dintre diferitele interpretări. Mai degrabă ar trebui să păstrăm tensiunea dintre ele deoarece aceasta menține procesul în mișcare.

Imago Dei

22. În istoria teologiei creștine, învățătura că omenirea este creată după chipul lui Dumnezeu a tins să însemne că mintea sau sufletul sunt după chipul lui Dumnezeu, din moment ce aspectul trupesc al naturii umane ar putea cu greu să reprezinte realitatea incorporală, spirituală a lui Dumnezeu Cel transcendent. N-ar trebui să subestimăm reacția puternică împotriva idolatriei din creștinismul primar: nici o formă animală sau umană nu trebuie să-L reprezinte pe Dumnezeu Care este invizibil. Cu toate

acestea, înrudirea sesizabilă dintre mintea noastră și Mintea lui Dumnezeu (sau *Logos*-ul), cuplată cu analogia dintre întruparea *Logos*-ului lui Dumnezeu în Hristos și încorporarea sufletului/mintii (nemuritoare) în persoanele umane, au încurajat o interpretare predominant *intelectuală* despre felul cum oamenii sunt creați după chipul lui Dumnezeu.

23. Este posibil ca această tendință să fi permis uneori acceptarea pozitivă a persoanelor inteligente care aveau disabilități fizice: de exemplu Didim cel Orb (sec.IV) a fost supra-numit Didim cel Văzător, pentru că vedea mai profund decât cei cu vedere fizică. Aceasta a încurajat și răspunsuri pozitive față de persoane cu disabilități grave și multiple pe baza faptului că „poți să le vezi sufletul ivindu-se prin ochi lor”. Dar această înțelegere a naturii umane este de la sine atât elitistă, cât și dualistă. În cele din urmă, tinde să-i excludă pe cei ale căror incapacități mentale sau fizice le afectează profund întreaga personalitate și existență.

24. Mai recent, ideea că omenirea este făcută după chipul lui Dumnezeu este înțeleasă ca însemnând că *fiecare* dintre noi este făcut după chipul lui Dumnezeu și, de aceea, fiecare dintre noi merită să fie respectat în mod egal. Aceasta este în consonanță cu ideologiile moderne despre drepturile omului, pentru a încuraja pe fiecare în parte să-și susțină dreptul lor la un loc decent în societate, și la recunoașterea demnității proprii fiecărei persoane, indiferent de rasă, religie sau deficiență.

25. Această tendință a avut un impact pozitiv în a încuraja respectul pentru cei care nu sunt albi, bărbați, întregi trupește și inteligenți. Dar, de asemenea, a exacerbat prejudecata că toți ar trebuie să fim perfecți din moment ce suntem făcuți după chipul lui Dumnezeu. Eșecul evident în a atinge o asemenea perfecțiune abstractă produce probleme. Cum poate o persoană, care are defecte fizice sau mintale evidente, să fie făcută după chipul lui Dumnezeu? Abordarea modernă a drepturilor poate concura cu atitudinea unor societăți tradiționale din trecut, dar valorile orientate după succes ale individualismului modern încurajează o interpretare a noțiunii de *imago Dei*, care nu ține cont de elemente principale ale teologiei creștine.

26. Expresia pe care o analizăm apare în relatarea creării lui Adam din *Facere*. Există două elemente importante care trebuie să fie luate în considerare: în primul rând, Adam reprezintă întreaga neam omenesc. Chiar numele Adam înseamnă om-omenire în sensul generic, deoarece crearea Evei din coasta lui reprezintă diferențierea sexuală în neamul omenesc. În al doilea rând, în timp ce Adam a fost într-adevăr făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, acest fapt a fost umbrat de neascultarea lui, cunoscută în mod clasic drept cădere. Unii teologi de la început au sugerat că Adam a păstrat chipul, dar a pierdut asemănarea. Important este aici faptul că discuția teologică coerentă, despre faptul de a fi făcut după chipul lui Dumnezeu, trebuie să fie luată în considerare împreună cu o sensibilitate pentru natura *corporală* a acestui chip, și cu faptul că *toți* s-au lipsit de slava lui Dumnezeu (Rm.3,23).

27. Această reflecție asupra *Genezei* 1 este confirmată de Noul Testament. Lecturarea epistolelor Sfântului Apostol Pavel arată imediat că dinamica mântuirii depinde de paralela dintre Adam și Hristos. Adam este „omul cel vechi”, Hristos este „Omul cel nou” (Rm.5,2; 2Cor.5,17) și noi toți (bărbați și femei) suntem în Adam și potențial în Iisus Hristos (Rm.7,1; 1Cor.12,22). Amândoi sunt într-un anumit sens persoane trupești. În Hristos noi suntem o creație nouă dar, precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia. Într-un anumit sens, Hristos singur este adevăratul chip al lui Dumnezeu – chipul lui Dumnezeu în Adam (umanitatea cea veche) a fost întunecat. Deci noi suntem după chipul lui Dumnezeu dacă trăim în Hristos³.

³ A nu se considera că cei nebotezați nu ar fi după chipul lui Dumnezeu, așa cum s-ar putea deduce în mod greșit și din slujba Sfintei Taine a Botezului din cauza redării a doi termeni distincți în limba greacă : *eikon* și *morphe* cu același cuvânt în limba română: *chip*. Într-adevăr, textul slujbei Tainei Sfântului Botez face distincție clară între chip (*eikon*) și formă sau condiție existențială (*morphe* și verbul derivat). În rugăciunea pe care săvârșitorul o rostește în taină, înainte de sfințirea apei, el se roagă Preasfintei Treimi, (ecfonisul este “... preasfânt numele Tău, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” - omul este “*imago Trinitatis*”) rostind cuvintele: “*Și fă să ia chip [formă] Hristosul Tău în acesta ce se va naște din nou...*”; textul original este : “*Kai morphoson sou ton Christon, en to mellonti*

28. Dacă Hristos este adevăratul chip al lui Dumnezeu, atunci trebuie să punem întrebări fundamentale despre natura lui Dumnezeu, după al Cărui chip este. În centrul teologiei creștine se află critica succesului, a puterii și a perfecțiunii, și respectarea slăbiciunii, a neputinței și a vulnerabilității.

29. A fi în Hristos înseamnă a fi în Trupul lui Hristos. Aceasta este o imagine trupească – un trup este compus din multe părți, fiecare dintre ele aduc diferite slujiri întregului (1Cor.12; Rm.12). Într-adevăr, părțile slabe, chiar și acele părți ale corpului de care ne jenăm și pe care le acoperim (vezi originalul grecesc al 1Cor.12,23), sunt indispensabile și trebuie să fie cinstite în mod special, iar contribuția lor originală să fie recunoscută. Mai mult, aceasta este o imagine fizică – și realitatea fizică a fost aceea că în existența Sa trupească, Hristos a pățimit, a fost rănit⁴ [*disabled* în orig.] și condamnat la moarte. Unele aspecte ale chipului lui Dumnezeu în Iisus Hristos pot fi reflectate doar în Biserică în calitate de Trup al lui Hristos prin includerea totală și cinstirea acelor care au trupurile afectate.

30. De aceea susținem faptul că teologia creștină trebuie să interpreteze *imago Dei* dintr-un punct de vedere hristologic și soteriologic – opera mântuitoare a lui Hristos pentru lume – realitate care ne duce dincolo de obișnuitele perspective legate de creație și antropologie.

Teologia creștină trebuie să-și însușească o înțelegere non-elitistă, inclusivă a Trupului lui Hristos ca paradigmă a înțelegerii *imago Dei*. Fără încorporarea deplină a persoanelor care pot contribui prin experiența handicapului, Biserica se va lipsi de slava lui Dumnezeu, și nu va putea pretinde că este după chipul lui Dumnezeu. Fără perspectiva adusă de cei care au experiența handicapului, unele dintre cele mai profunde și distinctive elemente ale teologiei creștine ar fi ușor de falsificat și de pierdut.

31. „Când oricare dintre noi, sau un grup format din unii dintre noi, este exclus din lipsa vreunei abilități, suntem împiedicați de la a folosi darurile date de Dumnezeu nouă pentru a face deplin Trupul lui Hristos. Să alcătuim împreună frumosul mozaic pe care îl dorește Dumnezeu.” (Norma Mengel despre bolile mintale).

32. Studiul Bibliei, ca sursă a reflecției în teologia creștină și ca revelare a scopului lui Dumnezeu și cunoașterea Creatorului, ne face să avem certitudinea că am acceptat și că am fost acceptați de un Dumnezeu al iubirii. Dumnezeu este Cel care ne încurajează să trăim în lumina Fiului Său cu greșelile noastre, necazurile și disabilitățile noastre. Profetul Isaia Îl arată pe Cel ce a luat asupra Sa toate suferințele noastre (Is. 53, 4-6). Dumnezeu care „nu caută la fața omului” (Gal.2,6) îi acceptă pe toți la sânul Său, bărbați sau femei, indiferent de condițiile lor fizice sau mintale.

Disabilități și tămăduire

33. Scriptura vorbește nu numai de Dumnezeu Cel care Se identifică cu suferința umană, dar și de Cel ce slujește pentru a tămădui și a reda integritatea. Cum se raportează aceasta la mărturia continuă a persoanelor cu disabilități? Nu putem aborda relația dintre vindecare și handicap fără a pune

anagennasthai...”(*Mikron Euchologhion, e Agiasmatarion*, Ekthesis Apostolikes Diakonias tes Ekklesias tes Ellados, en Athenais, 1962, p.71). “Omul se cufundă în apa Botezului ca o materie *amorfa* și fără chip (*hyle aneidos kai amorphos*) și iese afară “purtând chipul” frumos al lui Hristos”. “Suntem modelați și imprimați și viața noastră *amorfa* și nedefinită primește o formă și o definire”. “Prin Botez, Mirungere, Euharistie și restul vieții spirituale ne încorporăm în Hristos, primim existența creștină, adică hristocentrică și hristomorfa, precum și *forma* și viața corespunzătoare. În acest mod, “Tatăl găsește pe fețele noastre însăși *forma - morphen - formam* Fiului!” Său și “recunoaște în noi mădularele Celui Unul Născut” al Său”. “Natura omului ia *forma*, cu alte cuvinte constituția și funcțiile naturii umane îndumnezeite a lui Hristos” (referințe la Sfântul Nicolae Cabasila în: Panayotis Nellas, *Omul animal îndumnezeit*, Ed.Deisis, Sibiu, 1994, pp.85-87). Dacă am dori să simplificăm, am spune că *eikon* ține de ontologia umanului, este dar dumnezeiesc, în timp ce a primi *morphis* este echivalentul asemănării cu Dumnezeu, îndumnezeirea nefiind altceva decât hristomorfizarea noastră, așa cum accentuează Panaiotis Nellas (*n.tr.*).

⁴*Disabled* în original (*n.tr.*)

următoarele întrebări: Ce înseamnă să vorbești despre chipul lui Dumnezeu în relație cu persoanele cu handicap? Dacă chipul este descris ca un „trup perfect” sau ca „rațiune perfectă”, cum ar putea persoanele cu handicap să aibă un asemenea chip al lui Dumnezeu? Care este relația dintre limbajul nostru teologic și practică, cu privire la problema handicapului? Ce proporție a limbajului medical și social care îi tratează pe oamenii cu handicap ca obiecte, determină atât conceptele teologice academice, cât și atitudini generale despre și orientate spre persoanele cu handicap, văzându-le ca obiecte ale milei, iertării și tămăduirii? În ce măsură avem o înțelegere holistică a vindecării care să integreze planurile: moral, duhovnicesc și fizic? Mai mult, dorim să punem întrebări despre ce înseamnă să numești Biserica, Trupul lui Hristos. Pot fi incluse și persoanele care au handicap al vederii sau paralizie cerebrală? Cu toate că mulți creștini refuză conștient să facă o legătură între handicap și păcat (care de asemenea include suferința), unele dintre atitudinile lor par să reflecte o astfel de legătură.

34. *„De aceea, acum când încercăm să vorbim despre chip, vorbim despre un lucru necunoscut, un chip pe care nu numai ca nu l-am cunoscut vreodata în timpul vieții noastre, dar nici acum nu-l cunoaștem. Tot ce avem acum despre acest chip sunt simple concepte – chipul lui Dumnezeu!... Dar Adam a avut o rațiune luminată, o adevărată cunoaștere a lui Dumnezeu și o voință tare de a-L iubi pe Dumnezeu și pe aproapele”*(Luther).

35. Dintr-o perspectivă a handicapului în sensul unei hermeneutici a suspiciunii, este evident că persoanele care au o oarecare formă de handicap nu pot accepta chipul lui Dumnezeu definit astfel. De exemplu, persoanele cu o formă de handicap mintal sau handicap la învățătură, vor fi descalificate din calitatea de ființe umane pentru că ei nu vor reflecta definiția chipului lui Dumnezeu ca suflet, ca rațiune sau facultate de a judeca. O hermeneutică a suspiciunii nu poate accepta chipul lui Dumnezeu sau sufletul ca rațiune sau ca facultate de a judeca. Este evident, de asemenea, că aceste interpretări ale chipului lui Dumnezeu sau ale sufletului ca raționalitate nu corespund altor concepții despre lume, de exemplu celei africane.

36. Definițiile tradiționale ale tămăduirii, integrității și sfințeniei (bazate pe o anumită antropologie teologică despre Dumnezeu, chipul lui Dumnezeu, și trupul lui Hristos care, în schimb, se bazează pe imagini culturale ale frumuseții și perfecțiunii cu privire la chipul lui Dumnezeu și trupul lui Hristos) nu sunt deloc de ajutor, mai ales în timpul săvârșirii Euharistiei. Câteodată, asemenea teologii tratează tămăduirea ca pe o metaforă, folosind modalități foarte exclusive și dureroase pentru persoanele cu handicap.

37. În cazul handicapului, se crede adesea că tămăduirea înseamnă fie să rezolvi problema ca și cum ar fi fost un virus contagios, fie promovarea suferinței ca virtute, fie un mod de a dobândi o credință mai mare în Dumnezeu. Asemenea interpretări teologice ale tămăduirii accentuează fie „vindecarea”, fie „acceptarea” unei situații.

38. Alte definiții ale tămăduirii fac o clară distincție teologică între tămăduire (*healing*) și vindecare (*curing*). Tămăduirea se referă la înlăturarea sistemelor opresive, în timp ce vindecarea înseamnă refacerea fiziologică a trupului fizic. Pentru unii teologi, slujirea lui Iisus a fost aceea de a tămădui, nu de a vindeca.

39. În acest fel de teologie, handicapul este o structură socială, iar tămăduirea este înlăturarea barierelor sociale. Din aceste perspective, relatările despre tămăduiri cuprinse în Evangheliile urmăresc mai întâi reabilitarea persoanelor în comunitățile lor și nu vindecarea lor fiziologică. De exemplu, bărbatul cu lepră din Marcu 1,40-45, care Îl roagă pe Iisus să-l curețe, de fapt Îi cere în primul rând să fie reintegrat în comunitate. În același mod, în Marcu 2,1-12, Iisus l-a întâlnit pe paralic și i-a iertat păcatele.

40. A ierta păcatele înseamnă aici înlăturarea stigmatului impus de o cultură în care disabilitățile erau asociate cu păcatul. De aceea acest om era ostracizat ca păcătos și nevrednic de a primi acceptarea

societății sale. În relatările acestor tămăduiri, Iisus înlătură în primul rând barierele sociale pentru a crea comunități accesibile și primitoare.

41. Din această perspectivă, vestea bună a Evangheliei este că ea creează comunități inclusive, punând sub semnul înrebării sistemele și structurile opresive și inumane. De exemplu, africanii ar putea spune că teologii care urmăresc această linie de cercetare se angajează într-un reduționism teologic al tămăduirii dintr-un punct de vedere științific. O concepție științifică apuseană ar putea spune că problemele medicale descrise în relatările biblice nu puteau fi vindecate din punct de vedere fiziologic prin intervenție divină. Unii teologi ar spune chiar că existența unor astfel de tipuri de tămăduire a luat sfârșit odată cu apariția medicinei științifice apusene.

42. Trebuie notat faptul că Iisus nu a făcut o distincție între restaurarea socială și tămăduirea fizică. Ambele s-au întâmplat întotdeauna când a avut loc o tămăduire. În consecință, ansamblul relației dintre sănătate, mântuire și tămăduire este un imperativ pentru o interpretare teologică completă a handicapului. Aceasta cere un discurs teologic diferit despre trupul lui Hristos și despre chipul lui Dumnezeu din perspectiva persoanelor cu handicap.

43. Relatările biblice ale tămăduirilor sunt surse importante pentru o interpretare teologică a handicapului. Dar este important să încercăm să ne angajăm într-o astfel de cercetare fără să cădem într-o altă capcana teologică: ceea ce Nancy Lane numește “teologia victimei” – “*victim theology*”. Teologiile victimei tind: să blameze persoanele pentru lipsa lor de credință, răspunzătoare de faptul că dizabilitățile lor nu au fost tămăduite; să acuze persoanele respective că posedă demoni, care trebuie să fie exorcizați; să spună că prin suferința persoanelor cu handicap, Dumnezeu Își arata slava și puterea Sa; sau consideră că handicapul este consecința păcatelor părinților sau chiar a persoanelor în cauză.

44. Teologiile victimei “(...) plasează răspunderea pentru tămăduire asupra persoanei cu handicap, generând în continuare suferință și înstrăinare față de comunitățile de credincioși”(Lane).

45. Pentru persoanele cu handicap, legătura dintre handicap și tămăduire este atât ambivalentă, cât și ambiguă. În timp ce pentru alți teologi există o definiție clară a tămăduirii, evidentă în Biblie, pentru persoanele cu handicap, tămăduirea este ceva experimental, relativ, ambivalent, ambiguu și neîntrerupt. Însănătoșirea poate aduce bucurie și ușurare. Poate aduce, de asemenea, durere, frustrare, și serioase probleme de teologie.

46. O înțelegere incorectă a tămăduirii în general și a relatărilor biblice despre tămăduiri în special, face foarte dificile discuțiile despre tămăduire relativ la handicap. Este evident că principalul pericol care trebuie evitat este acela de a trata tămăduirea, în special cea cu privire la handicap, pentru a justifica concepția noastră favorită despre tămăduire fără nici o referire la *raison d’être* a teologiei creștine. A vorbi despre tămăduire fie din punctul de vedere al emancipării socio-economice, fie din perspectiva recuperării fizice, fie din perspective psihologice/spirituale, înseamnă să se folosească argumente bazate pe speculație privind modul și cauza tămăduirilor săvârșite de Domnul nostru Iisus Hristos.

47. O formulare teologică a tămăduirii cu privire la handicap trebuie făcută cu referire la *istoria mântuirii*. Istoria mântuirii este definită aici ca revelarea de Sine a lui Dumnezeu în trecut, în prezent și în viitor prin evenimente și acte prin care Dumnezeu transformă, preamărește, reînnoiește, împacă și eliberează creația Sa și tot ce cuprinde aceasta, făcând-o posibilă prin lucrarea Duhului Sfânt. O asemenea teologie este evidentă în Sfânta Scriptură.

48. Încercarea de a oferi o definiție a tămăduirii din perspectiva handicapului este împotriva fundamentelor istoriei mântuirii. Dar este necesar să se ofere și o definiție de lucru, pe baza căreia să fie definită și tămăduirea. În *Geneză* 1:25b, Dumnezeu a declarat creația ca fiind bună foarte. Era bună deoarece Dumnezeu a hotărât istoria mântuirii în creația pe care El continuă să o transforme, reînnoiască, împacă și elibereze. Actele creatoare și mântuitoare ale lui Dumnezeu sunt simultane. O analogie cu

trupul ne va ajuta să înțelegem mai bine acest fapt. Când suntem sănătoși există în trupurile noastre anticorpi care să prevină îmbolnăvirea, și care să producă și mai mulți anticorpi care să lupte cu virușii și bacteriile care ne-ar îmbolnăvi.

49. Handicapul din perspectiva acestei înțelegeri teologice este o negare a bunei intenții a lui Dumnezeu față de creația sa. Neputința în toate formele și cauzele sale este o negare a bunei intenții a lui Dumnezeu. În mod similar, toate atitudinile negative, sistemele și structurile care exclud și așează obstacole, sau contribuie în orice fel la excluderea persoanelor cu handicap, nu adevăresc buna intenție a lui Dumnezeu cu creația Sa.

50. Prin urmare, tămăduirea este un act, un eveniment, un sistem și o structură care promovează lucrările lui Dumnezeu de întărire, reînnoire, reconciliere și eliberare, pentru a se opune negării scopului pozitiv al creației. De aceea, întreaga contribuție a relatărilor despre tămăduirile din Noul Testament este de a arăta sau a servi ca semne ale istoriei mântuirii. Dumnezeu dorește acceptarea și includerea fiecăruia într-o comunitate a interdependenței, unde fiecare îl sprijină și îl edifică pe celălalt, și unde fiecare își trăiește viața pe deplin, în conformitate cu circumstanțele respective și spre slava lui Dumnezeu.

Fiecare ființă este un dar

51. Orice viață este un dar de la Dumnezeu, fiind parte integrantă a creației. Citim în *Geneză* (1,31) că după ce Dumnezeu a creat cerul și pământul și toate formele de viață, a văzut că “*toate erau foarte bune*”. El nu a spus că erau „perfecte”. Odată cu suflarea de viață, Dumnezeu a înzestrat fiecare persoană cu demnitate și valoare. Credem că umanitatea este “*creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu*” (*Geneză*1,26), și că fiecare ființă umană întrunește aspecte ale naturii divine, dar nici unul dintre noi nu Îl reflectă pe Dumnezeu deplin sau complet. A fi după chipul lui Dumnezeu nu înseamnă doar a avea această asemănare, ci posibilitatea de a deveni așa cum dorește Dumnezeu.

52. Această menire îi include pe toți oamenii, oricare ar fi aptitudinile sau afecțiunile lor. Înseamnă că fiecare ființă umană este înzestrată de la naștere și are ceva de oferit de care alții au nevoie. Aceasta poate însemna chiar simpla prezență, capacitatea de a reacționa la atenția acordată, de a arăta un semn de apreciere și iubire față de alți oameni. Fiecare are ceva unic cu care să contribuie (1Cor.12,12-27) și acel ceva ar trebui considerat un dar. Nu putem vorbi despre această “înzestrare” fără a vorbi, de asemenea, despre limitele fiecărei persoane. Acestea din urmă sunt baza interdependenței noastre și a dependenței de Dumnezeu, indiferent de caracterul aptitudinilor noastre. Faptul de a trăi în această interdependență ne deschide unul față de altul și spre o mai profundă și mai onestă autocunoaștere, și astfel devenim fiecare mai umani, mai dedicați comuniunii, oglindind mai bine *imago Dei* pe care o purtăm.

53. În afară de darurile înnăscute ale capacității de a fi în relație, inerente oricărei persoane, majoritatea oamenilor cu dizabilități au alte daruri cu care contribuie la viața comunității și a Bisericii. Acestea sunt la fel de variate pe cât sunt de diferite părțile corpului uman, dar toate sunt necesare întregului. Includ aptitudini naturale de mișcare și percepție; talente și abilități dezvoltate prin educație și pregătire în domenii cum ar fi: disciplinele academice, religie, știință, afaceri, atletism, tehnologie, medicină și arte. În timp ce multe daruri sunt fructificate pe tot parcursul vieții, există posibilitatea ca unele să nu fie niciodată actualizate datorită circumstanțelor, inclusiv din cauza prezenței handicapului. Avem nevoie unul de altul pentru ca darurile noastre să fie descoperite. O persoană care a suferit respingere sau care nu a fost apreciată ar putea să nu arăte sau să nu împărtășească multe din darurile sale sau contribuția sa pentru umanitate, dacă nu i se arată o acceptare deplină și o iubire necondiționată.

În relațiile noastre avem datoria să descoperim darurile fiecăruia astfel încât potențialul fiecărei persoane să fie folosit și Dumnezeu să fie slăvit.

54. Persoanele cu dizabilități și, de asemenea, familiile lor, prietenii și cei care le îngrijesc, pot avea și ei daruri de împărtășit, dobândite în urma conviețuirii cu handicapul. Persoanele cu dizabilități știu ce înseamnă să li se schimbe viața radical. Ne găsim în acel spațiu liminal aflat între ceea ce este cunoscut și ceea ce este încă necunoscut, capabili doar să ascultăm și să așteptăm. Am înfruntat teama și moartea și ne-am cunoscut propria noastră vulnerabilitate. L-am întâlnit pe Dumnezeu în acel întuneric gol, unde am realizat că nu mai “stăpâneam situația” și am învățat să ne bazăm pe prezența și grija lui Dumnezeu. Am învățat să primim cu recunoștință și să dăm cu voie bună, să fim capabili de a aprecia momentul prezent. Am învățat să ne adaptăm la situații noi, la un nou mod de viață, nefamiliar; să fim novatori, să ne folosim imaginația pentru a rezolva probleme noi. Putem fi mobili. Știm ce înseamnă să trăiești în ambiguitate și în plin paradox, iar răspunsurile simpliste și certitudinile nu ne ajută. Am ajuns să avem îndemânare în domenii pe care nu speram să le stăpânim vreodată. Am devenit experți pe neașteptate, având abilități și cunoștințe speciale de împărtășit comunității mai largi și Bisericii.

55. În timp ce persoanele cu dizabilități sunt înzestrate *cu* daruri, și noi suntem chemați să *fim* ofrandă, să ne consacram lucrării Domnului. Dumnezeu ne dorește întru totul, dorește, de asemenea, ca noi să dăruim totul, să nu păstrăm nimic pentru noi, inclusiv handicapul (afecțiunea). Nu este ceva de care să ne rușinăm, sau să ținem ascuns cu orice preț. Pentru o persoană cu handicap, neputința este un atribut inclus ca parte a oferirii de sine “sfântă și bine-primită”. Cu toate acestea, la fel cum ar fi greșit să negăm realitatea handicapului ca parte a vieții noastre, tot așa ar fi greșit să atribuim mai multă cinste și recunoaștere contribuțiilor unei persoane doar pentru că se întâmplă ca el sau ea să aibă un handicap.

Provocări la adresa teologiei

56. Partea acestei declarații care s-a ocupat cu o înțelegere teologică, s-a opus oricăror tendințe reduționiste în felul nostru de a interpreta relatările despre tămăduirile minunate din Evanghelii. Ne provoacă să ne facem gândirea teologică atât de largă, atât de comprehensivă, încât orice aspect al vieții umane să se raporteze la harul mântuitor al lui Hristos Domnul. Iisus a venit pentru ca noi să avem viață și să o avem din belșug (In.1:10) și în El toate se vor uni (Efes.1:10). Această viziune a unității în Iisus Hristos ne provoacă să spunem nu oricărei forme de reduționism și să privim viața în deplina sa bogăție și complexitate. Întreaga teologie este *theologia viatorum*, o teologie a parcursului, și de aceea, această declarație poate fi doar una provizorie. În legătura cu handicapul, teologia este provocată să vorbească despre Dumnezeu, despre credință și viață într-un mod deschis spre viitorul care îi aparține lui Dumnezeu; care ne poate surprinde pe toți, și unește și transcede orice existență umană. O înțelegere teologică a handicapului trebuie să interpreteze această problemă în contextul istoriei *în desfășurare* a mântuirii săvârșite de Dumnezeu.

57. Persoanele cu dizabilități, în special cele cu probleme de învățare, deranjează și tulbură ordinea acceptată în multe societăți. Acestea modifică concepțiile omenești despre perfecțiune, scop, recompensă, răsplată, succes și statut; ele distorsionează, de asemenea, imaginea unui Dumnezeu care răsplătește virtutea cu sănătate și prosperitate. Reacțiile la aceste tulburări pot fi mila manifestată prin acte de caritate, sau ostracizare (acțiunea de a le îndepărta pentru a fi ascunse vederii și minții) și/sau frică. Oricare ar fi mobilul reacției, persoanelor cu handicap nu li se oferă nici un loc însemnat în societate.

58. Prezența handicapului în viața noastră provoacă în mod direct principiile și stereotipurile dobândite în timp. Adesea, noi ascundem realitatea handicapului într-un giulgiu al tăcerii, sau răspundem cu o milă înjositoare, bătaie de joc sau ură. Felul în care ne purtăm cu persoanele cu handicap este esențial pentru mesajul Crucii.

59. În calitate de creștini, noi adorăm un Dumnezeu care S-a întrupat și S-a răstignit nemișcat și [aparent] neputincios (*incapacitated*) pe Cruce. Noi avem un Dumnezeu al vulnerabilității și al pătimirii. Totuși, adesea alegem să trecem sau să uităm de răstignire, preferând să privim direct spre înviere. Hristos a înviat din morți cu rănilor Sale. De asemenea, Îl descoperim în rănilor noastre și Îi discernem prezența în vulnerabilitatea și în curajul nostru de a trăi viața ce ne-a fost dăruită.

60. Pentru noi creștinii, Crucea lui Hristos este un simbol al vieții. Când Cuvântul S-a făcut trup (In.1,14) a fost asumat trupul zdrobit al umanității. Chiar atunci când Hristos a înviat din morți, a înviat *cu* rănilor pe care le-a avut pe Cruce (Lc.24,36-39). Și, când Sfântul Apostol Pavel și-a mărturisit propriul său ghimpe în trup, i s-a descoperit că puterea lui Dumnezeu se desăvârșește în slăbiciune (2Cor.12,7-8). Într-adevăr, cu mult timp înaintea tămăduirilor minunate din Evanghelie, poate cea mai timpurie relatare a faptului că poate fi auzit cuvântul lui Dumnezeu prin intermediul handicapului, este exemplul vorbirii lipsite de claritate a lui Moise (Exod 4,10-17). Aici avem pilda unei persoane cu o anumită dizabilitate, care este aleasă de Dumnezeu - nu doar în pofida dizabilității sale, ci *cu* dizabilitatea sa - pentru a fi conducătorul poporului lui Israel.

61. În sfârșit, la Cina cea de Taină și la Liturghiile noastre care actualizează acel eveniment, repetăm cuvintele lui Hristos, având înaintea noastră, pentru viața lumii, Trupul Său rănit și suferind (*disabled*): “*Luați, mâncați; acesta este Trupul Meu, care se frânge pentru voi*” (Mt.26,26).

62. În conformitate cu afirmația Sfântului Apostol Pavel: “*avem comoara aceasta în vase de lut*” (2Cor.4,7). Comoara este ascunsă în trupurile noastre. Dumnezeu a luat pământ și l-a transformat în lut. Suflarea sau Duhul lui Dumnezeu era în vasele de lut. Comoara este ascunsă în normalitate, chipul lui Dumnezeu în oamenii de rând. Referința Sfântului Apostol Pavel la Cuvântul creator al lui Dumnezeu din versetul anterior “*Strălucească din întuneric lumina*”, subliniază referința la creație. Comoara este lumina dumnezeiască ce a strălucit în inimile noastre, spre a ne dăruii cunoașterea măreției lui Dumnezeu de pe Fața lui Iisus Hristos.

63. Slujirea copiilor și adulților cu handicap ne oferă mai mult decât șansa de a ajuta aproapele. Ne pune sub semnul întrebării cultura noastră unde chipul lumesc (mai degrabă decât chipul lui Dumnezeu) este o prioritate, unde perfecțiunea ideală este prețuită, iar slăbiciunea criticată, și unde doar virtuțile sunt evidențiate, iar lipsurile sunt ascunse. Noi trebuie să dăm mărturie despre centralitatea și vizibilitatea Crucii în viața noastră.

64. O altă provocare fundamentală la adresa teologiei este atitudinea față de prezența handicapului în viața noastră dominată de o înțelegere greșită a iertării. Concepții eronate, aparținând trecutului, afirmate adesea în Scripturile iudeo-creștine și confirmate de-a lungul istoriei creștine, ne-au determinat, câteodată, să asociem handicapul cu rușinea, păcatul sau lipsa de credință. Acesta este un mit dificil de eliminat. Când suntem tentați să considerăm handicapul ca o pedeapsă sau ca o încercare din partea lui Dumnezeu, trebuie să gândim diferit. Când familiile sunt doborâte de asemenea sentimente impuse lor de atitudinea culturală, noi trebuie să-i conștientizăm pe ei și pe noi de realitatea învățată de Hristos. Când Hristos a fost întrebat despre bărbatul orb din naștere, El a răspuns:

Nici cei cu dizabilități, nici familiile lor n-au păcătuit. Ci persoanele cu handicap s-au născut în această lume pentru ca întru ei să se arate lucrările lui Dumnezeu (In.9,3, parafrazăre).

65. Fiecare dintre noi s-a născut așa cum este - cu darurile pe care fiecare dintre noi le are, dar și cu insuficiențele noastre - astfel ca lucrările lui Dumnezeu să poată fi văzute în noi. Când ne gândim la iertare, foarte des ne referim la vină și la răscumpărare. Dar în limba greacă modernă echivalentul pentru iertare este cuvântul *synchoreisis*. Literal înseamnă “a potrivi împreună” (*syn-chore-sis*), “a împărți același spațiu” sau “a face loc pentru toată lumea”. Este posibil ca o asemenea înțelegere să ne ajute să disociem handicapul de păcat și vină.

Străduința împreună cu persoanele cu handicap pentru deplina lor realizare

66. La începutul secolului al XXI-lea, la fel cum a fost înainte de era creștină, segmentele populației care sunt inapte să concureze sau să aibă performanțe la nivelul cerut de societate, sunt anulate ca persoane, disprețuite sau în termeni mai actuali sunt puse la index. Printre acestea, o mare porție o reprezintă persoanele cu dizabilități de ordin senzorial, motor sau mintal.

67. Le vom găsi locuind în oricare dintre marile orașe ale lumii: bărbați și femei de toate vârstele, naționalitățile, culorile, culturile și religiile, care, pentru că au un handicap, trăiesc într-o sărăcie lucie, foamete, dependență, suferind de boli care puteau fi prevenite și de violență din partea celor “ați”.

68. Misiunea Bisericii în acest nou secol este aceea de a fi orientată spre realitatea umanității după chipul unui Iisus suferind (*disabled*); realitatea persoanelor cu handicap care sunt respinse și abandonate.

69. Este foarte dureros faptul că Bisericile nu s-au ocupat mai serios de suferința celor marginalizați, săraci, orbi, surzi, limitați fizic și mintal. Noi nu avem nevoie de îndurare sau milă, ci de înțelegere plină de compasiune și de oportunități pentru a ne dezvolta vocațiile, posibilitățile și abilitățile.

70. Complementar cu eforturile lor de a menține pacea, de a conserva mediul înconjurător, de a asigura egalitatea femeii, drepturile copilului și grija pentru bătrâni, Bisericile și creștinii ar trebui să includă pe agendele lor și strădania pentru deplina realizare a persoanelor cu handicap. “*Adevărat zic vouă : întrucât ați făcut unuia dintre acești foarte mici [umili, suferinzi] frați ai Mei, Mie Mi-ați făcut*”. (Mt.25,40)

71. În ultimii 20 de ani, atitudinile pozitive cu privire la handicap și la persoanele cu handicap, s-au înmulțit în Bisericile și în instituțiile creștine. Chiar dacă sunt departe de a fi răspândite peste tot, această dezvoltare este binevenită.

72. Dar este important, totuși, să fim conștienți că în unele părți ale lumii și în unele Biserici, a avut loc recent o întoarcere fie către protecție exagerată, fie către disprețuirea persoanelor cu handicap. În unele locuri, am fost manipulați de grupuri evangheliste. Chiar mai rău decât a fi ignorate, manipularea persoanelor cu handicap ar putea deveni noul păcat al Bisericii.

Biserica pentru toți: comunitatea

73. Este posibil ca atunci când Iisus a asemănat Împărăția lui Dumnezeu cu un împărat care pregătește un banchet pentru prietenii Săi, să Se fi referit la textul din Isaia 25,6-7. Mulți oameni care trăiesc ei înșiși cu un handicap sau cei dragi ai lor, simt câteodată că un vâl a fost aruncat peste viețile lor, și că sunt considerați o rușine pentru comunitatea lor! Potrivit variantei mateiene a acestei parabole, invitații prezumtivi ai împăratului sunt prea prinși în treburile lor personale pentru a lua în considerație invitația. Dar împăratul nu amână banchetul. În locul primilor poftiți, el invită pe oricine se nimerește să fie pe aproape în acel moment. Iisus nu a afirmat că Împărăția lui Dumnezeu era pentru o lume viitoare, ci El a spus că “*Împărăția lui Dumnezeu este printre voi*”. Este o realitate prezentă, trebuie să-i răspundem acum. Nu mai este vorba de convocarea elitei; ci mai degrabă este cerută prezența tuturor celor care au fost ignorați, uitați și lăsați afară. Atunci când toți sunt invitați la acest ospăț, la această Biserică, lista va include oamenii cu probleme fizice și mintale, și cu boli cronice. Cum ar fi afectat cultul nostru dacă în loc să-i invităm doar pe cei al căror comportament, limbaj și preferințe le cunoaștem, i-am invita pe toți ? Care este mesajul pentru comunitatea de credincioși astăzi?

74. Cea mai evidentă expresie a adunării comunității este cultul său comun. Pentru ca Liturgia să reprezinte cu adevărat lucrarea oamenilor, și să cuprindă participarea tuturor celor adunați pentru cult, s-

ar putea să avem nevoie să ni se amintească ceea ce Dumnezeu a zis cu mult timp în urmă: “*Lărgeste locul cortului tău și-al pânzelor lui, bate țăruii, nu te scumpi; lungește-ți funiile, țăruii și-i întărește*” pentru ca să fie loc pentru toți (Isaia 54,2). S-ar putea să fie necesar să re-configurăm spațiul nostru, să ne re-imaginăm cum slujim Liturghia, să re-considerăm rolul pe care fiecare persoană îl deține. Atât drama Liturghiei, cât și drama handicapului au legătură cu fragilitatea vieții noastre și cu dependența noastră de Dumnezeu! Trebuie să fim capabili să includem toate strădaniile noastre în cultul nostru, astfel încât simbolurile Liturghiei să fie pline de înțeles pentru noi. În mod simbolic aceasta este masa ospățului lui Dumnezeu. Am făcut noi oare posibil ca toți cei ce doresc să ajungă acolo, să participe la ospăț și să ia parte la discuții? Va exista un loc pentru fiecare în acest organism reunit? Pentru a ne asigura că toți pot participa la cult înseamnă că trebuie să ne gândim cum experiența noastră și semnificația Liturghiei angajează întreaga persoană; mișcările fizice, simțurile și intelectul. Persoanele cu probleme de învățare răspund întregii adunării. Ei percep implicarea reală și autentică a celor din jurul lor, și răspund acelei dăruiri.

75. În propovăduirea și cultul nostru este atribuită o deosebită importanță cuvintelor, în special în tradițiile protestante. “Cuvântul” lui Dumnezeu este o parte importantă, chiar vitală, a credinței noastre. Textele biblice ne fac cunoscuți oameni și evenimente, relatează istoria relației lui Dumnezeu cu lumea, ne învață despre căile lui Dumnezeu și ne îndrumă viața astăzi. Predicile, rugăciunile și imnurile pot stimula mintea noastră și pot atinge adâncurile inimilor noastre, pentru ca să ne provoace, să ne inspire și să ne mângâie. Cuvintele pe care le folosim au puterea de a crea imagini și de a defini identitățile și relațiile noastre. Dar, prea adesea, acestea *nu* au mai adus vești bune sau mesaje de speranță pentru persoanele cu dizabilități. Într-adevăr, foarte adesea, copiii și adulții cu probleme de învățare pot fi excluși de la o participare deplină “pentru că ei nu înțeleg”. Aceștia, alături de oamenii săraci, fără adăpost, bolnavi, în închisori sau care se luptă cu viciile, sunt foarte des pomeniți la persoana a III-a, “acea”, în textele și rugăciunile folosite frecvent de Biserici. Sună ca și cum acești oameni nu ar fi parte integrantă a comunității. Trebuie să monitorizăm modelele noastre de exprimare ce creează o relație “noi/ei”, care stigmatizează persoana cu handicap ca pe cineva din exterior, celălalt.

76. Și metaforele pot înstrăina pe unii dintre frații și surorile noastre. A pune semnul egalității între lipsa de compasiune, lipsa dispoziției de a asculta, sau lipsa soluționării faptului de a fi orb, bolnav mintal, surd sau paralizat, înseamnă dispreț și lipsire de putere. Prin articularea calităților sau identității noastre în termeni care disprețuiesc persoanele care trăiesc cu astfel de afecțiuni fizice sau mintale, noi ne aliem împotriva lor; îi dăm afară. Se poate ca în mod neintenționat să proiectăm asupra lor ceea ce este înspăimântător sau rău în noi, și să îi îndepărtăm ca pe niște întruchipări ale răului. Expresia “suntem deformați de păcate” dintr-o rugăciune de pocăință este un exemplu al acestei insensibilități. Este îndoielnic că aceste cuvinte vor putea să aducă mângâiere vreunei persoane cu cicatrici rezultate din arsuri sau cu diformitate facială. Deși nu putem schimba textele scripturistice care folosesc asemenea metafore, putem găsi alte căi de a exprima mesajele în predicile, slujbele și imnurile noastre.

77. Toate aceste cuvinte și expresii pot stimula gândirea și ne pot ajuta să limpezim anumite puncte. Dar a urma un astfel de discurs poate fi obositor și tulburător pentru oamenii cu puțină educație, posibilități reduse de concentrare, dizabilități de cunoaștere sau afecțiuni mintale. Câteodată oamenii “aud” sau înțeleg Cuvântul lui Dumnezeu, și cunosc misterul și măreția prezenței lui Dumnezeu în viața lor printr-o experiență senzorială: percepția luminii sau a culorii, imaginea sau sculptura, mireasma de tamâie, tăcerea, muzica, dansul, procesiunea, îmbrățișarea sau hora. Această experiență senzorială din cadrul slujbelor este importantă pentru toți, dar în mod special pentru copii, persoane în vârstă și persoane cu handicap. Acest fapt trebuie luat în seamă atunci când se planifică cultul și detaliile sale.

78. Multe elemente ale cultului sunt non-verbale, și am putea fi mai orientați în felul cum le încorporăm, pentru a face mai intensă slujirea fiecăruia. Există mișcarea de dans, dramă, mâini strânse în

rugăciune sau ridicate pentru binecuvântare, închinarea, strângeri de mâini și îmbrățișări, ridicarea privirii, aplecarea capului, oferirea darurilor, trecerea din mână în mână a pâinii și a potirului. Există elemente care țin de simțul tactil: miruirea, Botezul, punerea mâinilor, spălarea picioarelor, atingerea și îmbrăcarea veșmintelor. Putem mirosi tămâia, vinul, florile și lumânările, și să gustăm pâinea și vinul sau sucul. În afară de cuvinte, putem auzi muzică, aplauze, clopote, suspine, și respirație. Secole în urmă când multă lume nu știa să citească sau nu avea acces la materialul tipărit, bisericile erau pline de reprezentări vizuale ale întâmplărilor din Biblie. Erau picturi murale, tapițerii, icoane, sculpturi și vitralii. Astăzi, unele biserici mai au încă multe dintre aceste elemente și pot folosi și steaguri, candelă, veșminte colorate, eșarfe, flori, baloane, mișcări liturgice și teatru pentru a înfățișa mesajul credinței noastre.

79 Pentru persoanele care nu aud bine, trebuie să existe multe de văzut; pentru cei cu vedere slabă trebuie să fie multe de auzit. Intervențiile verbale ale slujitorului sau liturghisitorului sunt de mare ajutor pentru o persoană care este oarbă. Altfel ea ar trebui să petreacă toată slujba încercând să-și dea seama când trebuie să șadă sau să îngenuncheze sau să stea în picioare. Tot ceea ce trebuie spus este: “poți să te ridici” sau “poți să stai jos”. Pentru persoanele care au greutăți în a sta în aceeași poziție mult timp, trebuie să existe posibilitatea de mișcare. Ar trebui întotdeauna să existe un loc pentru ca unii să șadă chiar dacă toți ceilalți stau în picioare o parte din slujbă sau toată slujba. La o slujbă unde oamenii șed pe podea sau pe jos, un fel de scaune sau bănci ar trebui să fie la îndemână pentru cei care nu se pot apleca sau ridica în siguranță din asemenea poziții. Unii oameni nu pot îngenunchia sau urca treptele în siguranță, de aceea este nevoie ca împărțășania să le fie adusă la nivelul lor. O cale de acces sigură și fără trepte este necesară celor cu probleme locomotorii. În aranjarea spațiului, persoanele care folosesc scaune cu rotile au nevoie de locuri la dispoziție, așa încât să poată să stea împreună cu familia și prietenii ca parte integrantă a organismului reunit; nu trebuie izolați undeva în fața sau departe în spatele tuturor, sau blocați într-un colț. Se pot elimina câteva rânduri de bănci pentru a face loc pentru scaunele cu rotile.

80. Acustica este importantă pentru cei orbi sau cei cu auz slab. Persoanele cu vederea limitată se bazează mult pe auz, iar cei care nu aud bine au nevoie de stații performante pentru a amplifica vocea predicatorului sau a liturghisitorului. Dispozitive individuale pentru amplificarea sunetului (ALDs) care pot fi folosite cu sau fără aparate auditive, pot fi deosebit de folositoare. O bună iluminare este deosebit de importantă pentru cei cu vederea slabă, așa încât ei să și-o poată folosi optim. Este important pentru persoanele care nu aud sau au probleme serioase de auz, să poată vedea buzele celui care vorbește, sau limbajul mimico-gestual al interpretului. O versiune tipărită a rânduielii cultului poate fi de mare ajutor persoanelor cu afecțiuni auditive. Pot fi ușor produse copii cu litere augmentate (cu fontul 18, sau mărite cu ajutorul fotocopiatorului) pentru cei cu probleme vizuale. Biblii cu litere mărite sunt la îndemână, iar partiturile pentru slujbă pot fi mărite cu un fotocopiator. Proiectoarele și computerele pot, de asemenea, să fie folosite pentru materialul tipărit în format mare pentru întreaga comunitate. Chiar dacă numai un mic procentaj al persoanelor care nu văd, știu să citească scrierea Braille, pentru cei care știu, aceasta poate reprezenta o modalitate importantă de a face Liturghia mai accesibilă. Cărțile în Braille, inclusiv Biblia și cărțile cu cântări ocupă mult spațiu, de aceea în unele parohii se păstrează paginile în legături detașabile, și se iau doar paginile de care este nevoie pentru o anumită slujbă. Când slujba se încheie, paginile sunt puse la loc pentru a fi folosite altădată.

81 În afară de trebuințele materiale cum ar fi lumina, sunetele, dispunerea potrivită a spațiului pentru a face loc tuturor, trebuie să luăm în considerare atitudinile și modelele comportamentale care pot ridica bariere pentru persoanele cu dizabilități, sau pot face pe unii să nu se simtă bineveniți, sau să se simtă excluși. Pentru a se simți cu adevărat binevenite în biserică, persoanele cu handicap trebuie să vadă pe alții ca ei în posturi de conducere. Pentru ca persoanele cu dizabilități să aibă un rol mai mare,

comunitatea de credincioși trebuie să regândească reglementările ei în ceea ce privește persoanele care au sau nu au voie să primească pe cineva, să cânte în cor, să citească pasaje biblice și să prezideze la rugăciunile credincioșilor. Este altarul accesibil persoanelor în scaun cu roțile? Poate fi microfonul reglat? Inclusivitatea necesită convingerea persoanei cu handicap că el sau ea are acces la conducere în funcție de abilități, atitudini și vocații, lăsând la o parte complexele și frustrările pe care le-ar putea avea.

82. Codurile rigide ale unui comportament “acceptabil” trebuie să fie relaxate. După cum unii oameni nu pot sta în picioare sau în genunchi, tot așa, unii nu pot sta într-un loc timp de o oră sau mai mult. Ei simt nevoia să se ridice sau să se miște din cauza durerilor de spate, spasmelor musculare sau unei agitații specifice handicapului lor. Unii nu pot înțelege “regulile” despre tăcere și pot murmura pentru ei înșiși, pot vorbi când alții ascultă în liniște, sau pot emite sunete exuberante în momente neașteptate. În aceste situații, așa cum se întâmplă în cazul celor care “strigă Domnului cu glas de bucurie”, putem ajunge să avem înțelegere și să considerăm un asemenea comportament a fi o formă ușoară de tulburare, și nu o mare neplăcere.

83. Integrarea persoanelor cu handicap în Biserică dă mărturie despre iubirea lui Dumnezeu așa cum este exprimată de toți fiii și fiicele Sale. Poate fi, de asemenea, un exemplu și o sursă de inspirație în acele societăți în care persoanele cu handicap suferă din cauza umilitoarei marginalizări.

84. Această declarație provizorie a subliniat idealuri la care orice societate ar trebui să aspire. Se presupune că odată cu îmbunătățirea standardelor de îngrijire a sănătății, persoanele cu handicap vor fi și ele prețuite, li se va acorda egalitate cu toți ceilalți, vor fi îngrijiți în comunitate și nu în instituții sau la periferiile societăților în care există competiție economică. Într-o asemenea stare de provizorat, reabilitarea ar fi mai puțin importantă decât dobândirea unei anumite calități a vieții. Îngrijirea în comunitate este foarte costisitoare, depășind în prezent posibilitățile multor societăți. Poate deveni chiar imposibil de susținut în medii politice care adopta economii cu taxe reduse. Adevărata îngrijire în comunitate tinde să perceapă persoanele cu handicap într-un mod holistic, așa cum a încercat să arate declarația de față, dar reabilitarea adesea trebuie să vizeze problemele specifice cauzate de afecțiuni, consolidându-se astfel modelul medical al handicapului. Reabilitarea poate reduce costul îngrijirilor și poate oferi posibilitatea unui mijloc de trai și a unui loc în societate. Lupta pentru calitatea vieții și drepturi tinde să fie încurajată de acele persoane cu handicap, care nu sunt dependente într-un grad ridicat sau cărora li s-a dat posibilitatea, grație diverselor servicii, să se alătore grupurilor de presiune organizate care luptă pentru egalitate și dreptate socială.

Dacă Biserica se implică în asigurarea îngrijirii, reabilitarea, pastorația sau slujirea pentru și împreună cu persoanele cu handicap, trebuie să recunoască faptul că egalitatea și demnitatea, ca premise fundamentale, sunt parte integrantă a mesajului creștin și, prin urmare, să le promoveze în centrul lucrării sale.

85. Biserica este, prin definiție, un loc și un proces de comuniune, deschis tuturor, și invitându-i pe toți oamenii fără nici o discriminare. Este un loc al ospitalității, un loc al primirii cu căldură, după modul în care Avraam și Sara i-au primit pe trimișii lui Dumnezeu (Geneză,18). Este o reflectare pământeană a unității dumnezeiești care este, în același timp, adorată ca Treime. Este o comunitate de oameni cu daruri diferite, dar complementare. Este, în același timp, o imagine a deplinătății, a tămăduirii, a purtării de grijă și a comuniunii.

“Așa cum trupul este unul și are multe mădulare, dar toate mădularele trupului, deși multe, sunt un trup, așa-i și cu Hristos.” (1Cor.12,12)

86. Cu toții acceptăm și susținem că aceasta este, și pentru aceasta există Biserica. Este baza unității noastre în calitate de creștini. Atunci, de ce oare atât de des, anumite persoane dintre noi și din jurul nostru – de obicei cei pe care îi considerăm neobișnuiți sau străini, diferiți sau poate neputincioși - sunt marginalizați și chiar excluși? Ori de câte ori se întâmplă așa, chiar prin omisiunea pasivă, Biserica

nu este ceea ce trebuie să devină. Biserica își neagă propria sa esență. În Biserică suntem chemați să acționăm diferit. Așa cum spune Sfântul Apostol Pavel, părțile trupului ce par să fie *mai* slabe (ar trebui să observăm că el nu spune “că sunt slabe *de fapt*”) sunt mai trebuincioase (1Cor.12,22).

87. Când ne gândim la persoane cu dizabilități, prea des tindem să ne referim la persoane care sunt slabe și au nevoie de îngrijire. Totuși, în epistolele sale, Sfântul Apostol Pavel sugerează faptul că slăbiciunea nu este o caracteristică a unui individ sau a unui grup, ci a întregii Biserici. Handicapul nu afectează doar anumiți indivizi, ci ne include pe noi toți ca popor al lui Dumnezeu, într-o lume fragmentată. Lumea noastră este fărâmițată, și fiecare dintre noi reprezintă o parte mică, fragilă și prețioasă. Cu toții purtăm comoara vieții primită de la Dumnezeu în vase de lut. (cf. 2Cor.4,7). Dar o purtăm totuși, și o purtăm împreună. În atitudinile și acțiunile noastre unul față de altul, principiul care trebuie să ne ghideze mereu trebuie să fie acela că suntem incompleți, nu reprezentăm deplinătatea, fără darurile și aptitudinile tuturor oamenilor. Nu suntem o comunitate, dacă nu ne avem unul pe altul. Totala disponibilitate pentru persoanele cu dizabilități, și deplina lor includere nu este o opțiune pentru Bisericile lui Hristos, ci este caracteristica definitorie a Bisericii.

88. Interdependența este în acest context cheia înțelegerii. Chiar dacă societatea secularizată insistă pe independență, noi suntem chemați să trăim ca o comunitate dependentă de Dumnezeu, și unul față de altul. Nici unul dintre noi nu trebuie considerat o povară pentru restul comunității, și nici unul dintre noi nu este doar un purtător al poverii. “*Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos*”(Gal.6,2).

89. Probabil că punctul de plecare al atitudinii și al răspunsului nostru are nevoie de o redirecționare. Poate ar trebui să luăm în considerare nu doar nevoile speciale, ci și darurile unice ale tuturor membrilor comunității. Într-un alt text cu referire la Biserică înțeleasă ca Trup al lui Hristos, Sfântul Apostol Pavel scrie:

“*După cum într-un singur trup avem multe mădulare și mădularele nu au toate aceeași lucrare, tot așa și noi, cei mulți, un trup suntem în Hristos, și fiecare ne suntem mădulare unii altora, având însă daruri felurite, după harul ce ni s-a dat*”(Rm.12,5-6).

Fiecare copil și fiecare adult, cei cu dizabilități și cei fără dizabilități deopotrivă, vor oferi Bisericii daruri și talente specifice și speciale. Aceasta este o realitate asupra căreia trebuie să reflectăm cu maximă seriozitate. Numai astfel vom putea să fim cu adevărat o Biserică a tuturor și pentru toți- o Biserică ce reflectă planul lui Dumnezeu cu întreaga omenire.

Fie ca noi cei ce suntem creați după chipul Tău, O Doamne Dumnezeule, să oglindim compasiunea, creativitatea și înțelepciunea Ta, de-a lungul întregului proces de re-formare a societății noastre, a clădirilor, a programelor, și a cultului nostru, așa încât toți să poată participa. În Tine nu mai suntem singuri, ci suntem uniți într-un singur trup. Punându-ne nădejdea în înțelepciunea și în harul Tău, noi ne rugăm cu recunoștința în numele lui Iisus Hristos Domnul.

Traducere și note

Pr.conf.Nicolae Moșoiu, Sibiu